

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองศึกษา
เฉพาะกรณี : กองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลสำเร็จขั้นต้นใน
การดำเนินงานของกองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุน
ชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุน ตลอดจนความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกองทุนฯ
ของสมาชิกกองทุนฯ 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการดำเนินงานของ
กองทุนชุมชนเมือง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนชุมชนเมืองของ
คณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของ
กองทุนชุมชนเมือง ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนชุมชนเมือง

วิธีการประเมินผลโครงการเป็นการประยุกต์ตัวแบบการประเมินแบบ Input - Output
Model มาเป็นกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
จาก 21 ชุมชน คือ กลุ่มคณะกรรมการกองทุนจำนวน 80 คน และกลุ่มสมาชิกกองทุนชุมชนเมือง
จำนวน 124 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติในทางวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินตามปัจจัยนำเข้า พบว่า ความพอเพียง และเหมาะสมของทรัพยากรด้าน
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจำนวนชุมชนละ 1 ล้านบาทนั้น สมาชิกกองทุนเห็นว่าไม่เพียงพอกับ
ความต้องการของชุมชน บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่เพียงพอ และเหมาะสมที่
จะบริหารงานกองทุนฯ ให้ประสบผลสำเร็จได้ และความรู้ และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากหน่วยงาน

ของรัฐ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ อยู่ในระดับที่ดี และคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของกองทุนอยู่ในระดับปานกลางจนถึงสูง

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า มีระดับของความเหมาะสมของการดำเนินงานอยู่ในระดับมากในทุกด้านโดยมีด้านการวางแผนและการกำหนดเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมที่สุด และมีด้านการจัดเตรียมข้อมูลของชุมชนและสมาชิกมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำที่สุด

3. ผลการประเมินด้านผลการดำเนินงานของโครงการ พบว่า ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกองทุนชุมชนเมื่อนั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า สามารถช่วยพัฒนาอาชีพเดิมให้มีรายได้ดีขึ้น ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง อยู่ในระดับสูง และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกองทุนชุมชนเมืองสมาชิกมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนไม่มีความรับผิดชอบไม่ทุ่มเท ไม่มีเวลา กองทุนชุมชนเมืองยังไม่มีสถานที่ทำงานถาวร สมาชิกกองทุนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกองทุนชุมชนเมืองที่ดีพอ กองทุนชุมชนเมืองไม่มีงบประมาณในการบริหารจัดการ ทำให้คณะกรรมการต้องใช้เงินส่วนตัวในการบริหารงานกองทุนฯ วงเงินกู้ของกองทุนมีน้อยเกินไปทำให้ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ ระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้สั้นไป การขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องกองทุนฯ ทำให้ชุมชนไม่เข้าใจแนวทางการดำเนินงาน คณะกรรมการฯ อนุมัติเงินกู้แบบไม่เป็นธรรม

5. ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนฯ ชุมชนเมือง ดังนี้ 1) ควรจะปรับปรุงระเบียบเรื่องวงเงินกู้ใหม่โดยควรขยายวงเงินกู้ให้มากกว่าเดิมเนื่องจากค่าครองชีพของกรุงเทพมหานครสูงจำนวนเงินที่กำหนดไว้เดิม ทำให้สมาชิกกองทุนฯ ไม่สามารถนำเงินกู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ 2) ควรปรับปรุงระเบียบเรื่องการชำระคืนเงินกู้คืนโดยขยายระยะเวลาตามความเหมาะสมซึ่งควรจะมากกว่า 1 ปี 3) ควรจะมีการให้การอบรมแก่คณะกรรมการกองทุนฯ ทั้งในด้านการบริหารจัดการกองทุน บัญชี และการฝึกอบรมด้านการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพเดิมให้แก่สมาชิกกองทุนที่กู้ยืมเงิน 4) ควรมีการกำหนดจำนวนขั้นต่ำของคณะกรรมการกองทุนฯ ใหม่ เนื่องจากกองทุนฯ ส่วนใหญ่สามารถดำเนินงานโดยคณะกรรมการฯ เพียงแค่ 4-5 คนเท่านั้น 5) ควรให้มีการกำหนดค่าตอบแทนให้คณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่คณะกรรมการ โดยรัฐอาจต้องสนับสนุนค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุนฯ

The three major objectives of the study were 1) to evaluate the initial success of the operations of urban community funds in Bangkok, to find out the urban community fund committee's participation in the fund operation and the fund members' satisfaction with the fund operation;

2) to evaluate the appropriateness of the inputs of the fund operation and to ascertain the fund committee's knowledge and understanding of the fund operation; and

3) to evaluate the appropriateness of the operational process of the urban community fund and to reveal the problems and obstacles to the fund operation.

The input-output model was applied to be the framework of the study. The data were collected from two sample groups in 21 communities: 80 urban community fund committee members and 124 urban community fund members. A questionnaire and an interview schedule were used to collect the data. Percentage, mean and standard deviation were used to analyze the data.

The findings were summed up as follows:

1. When the inputs were evaluated, the fund members thought that the fund of one million baht per community was not enough for allocation. The personnel's knowledge and experience and suitability to manage to fund, access to information from government agencies and support from them and other organization were found to be at a high level. Most of the fund committee members were found to have a moderate to high level of knowledge and understanding about the fund operation.

2. When the operational process was considered, the appropriateness of the operation was found to be high in all the aspects. Planning and setting the target had the highest mean and preparation of the information of the community and the fund members had the lowest mean.

3. When the outcome of the fund operation was evaluated, most members that had their membership enabled them to develop the current occupations and this earn more income. The members participated in the urban community fund operation at a high level and were moderately satisfied with the fund operation.

4. Some operational problems were 1) that fund committee had poor responsibility and did not devote their time and energy to the work ; 2) that the urban community fund had no permanent office ; 3) the fund members had a poor knowledge and understanding of the fund ; 4) the fund had no budget for administration and management, so the fund committee had to use their own money to manage the fund ; 5) the amount of loan was too small and the paying -back period was too short ; 6) there was lack of continuity of public relations about the fund, so the community did not clearly understand the operational method ; and 7) the fund committee was not fair in extending loans.

Recommendations

The research made the following recommendations for improving the urban community fund operation :

1) The regulations on the amount of loan should be revised. That is the amount of loan should be increased because the cost of living in Bangkok is high and the members cannot use the lent money to get the best benefit.

2) The regulations on the payment should be revised. The payment period should be more than one year.

3) The urban community fund committee members should be given training in fund administration and management, accounting and different occupation. Also, the fund members who made a loan should be offered a training course on their current occupations.

4) The number of the fund committee members must be reconsidered, as most funds can be run by only 4-5 committee members.

5) The fund committee members should get a pay as an incentive. The government may have to allocate a budget for this purpose.